

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงาน
ธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย
Causal Factors Affecting Competitive Advantage and Business Performance of
Restaurant Businesses in Thailand

พีรยา สุขกิจใจ¹ และ ประพันธ์ ชัยกิจอุไร²

Pearaya Sukkitjea¹ and Praphan Chaikidurajai²

วิทยาลัยบัณฑิตด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Graduate College of Management, Sripatum University, Thailand

E-mail: pearaya.su@spu.ac.th¹, praphan.ch@spu.ac.th²

Received: 2023-07-12; Revised: 2023-09-27; Accepted: 2023-09-28

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของความได้เปรียบในการแข่งขันที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ 3) เพื่อสร้างแบบจำลองของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานทางธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย จำนวน 400 ราย สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างด้วยเทคนิควิธี Partial Least Square

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการเป็นผู้ประกอบการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) อิทธิพลของความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย พบว่าโมเดลแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างมีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการทำความเข้าใจถึงอิทธิพลและรูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย

คำสำคัญ: ความได้เปรียบในการแข่งขัน, ผลการดำเนินงานทางธุรกิจ, ธุรกิจร้านอาหาร, ความเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This research article aims to 1) to study the causal factors affecting the competitive advantage of the restaurant business in Thailand 2) to study the influence of the competitive advantage on the business operation 3) to create a model of causal factors affecting competitive advantage and Restaurant Business Performance in Thailand. There were 400 people of sample group who were restaurant business operators in Thailand by stratified sampling. The research instruments were questionnaires, analysis, mean and standard deviation and the hypothesis was tested by analysis the structural equation model using the Partial Least Square method.

the findings revealed that: 1) the factors in the ability to use technology human resource management factors and the aspect of being an entrepreneur overall, it is at a high level, 2) the influence of competitive advantage and business performance overall, it is at a high level and 3) a model of causal factors that affect the competitive advantage and operating performance of the restaurant in Thailand. it was found that the structural equation modelling model was appropriate and consistent with the empirical data. The research highlights the importance of understanding the influence and interrelationship patterns of causal factors that affect the competitive advantage and performance of restaurant in Thailand.

Keywords: Competitive Advantage, Business Performance, Restaurant, Entrepreneurship

บทนำ

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสโคโรนา หรือ Covid-19 ในปีที่ผ่านมาทำให้หลายประเทศทั่วโลกจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวัง อุตสาหกรรมร้านอาหารทั้งพนักงานและผู้บริโภค เริ่มพบกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตและการทำงาน การออกคำสั่งเพื่อชะลอและกระจายสินค้าและการให้บริการแบบปกติ (American Sociological Association, 2020) การปรับตัวของผู้ประกอบการ (เจริญชัย เอกมาไพศาล และเสาวณี จันทะพงษ์, 2565) หลังจากสถานการณ์โควิดที่เกิดขึ้นส่งผลให้ธุรกิจร้านอาหารต้องศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภค รวมถึงผู้บริโภคที่ต้องการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อหลีกเลี่ยงการออกไปพื้นที่สาธารณะ และใช้เวลาที่บ้านมากขึ้น สิ่งอาหารเดลิเวอรี่ต่างๆ เช่น Line Man, Grab Food, Food Panda, Robinhood เป็นต้น จากการรายงานของ EIC (Economic Intelligence Center) โดย ธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่ามีปริมาณร้านค้าที่เข้าร่วมเพิ่มขึ้นจากปี 2019 ที่ 2-4 เท่า เข้าร่วมแพลตฟอร์มอาหารเดลิเวอรี่ในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงอุตสาหกรรมร้านอาหารจะกระทบมาก ซึ่งผลกระทบทางตรงคือจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่หายไป กระทบต่อยอดขายของกิจการร้านอาหารที่พึ่งลูกค้าชาวต่างชาติ อาทิ ร้านอาหารในห้างสรรพสินค้าและแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ธุรกิจร้านอาหารยังได้รับ

ผลกระทบทางอ้อมจากความอ่อนแออย่างรวดเร็วของกำลังซื้อประชาชนในประเทศ เนื่องจากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวต้องหยุดชะงักและเกิดการลดการจ้างงาน ส่งผลให้คนจำนวนมากขาดรายได้กะทันหันและทำให้ต้องประหยัดระดับการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น และจากการศึกษาจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์พบว่าธุรกิจร้านอาหารคิดเป็น 37% ของจำนวนสถานประกอบการในภาคบริการและ 32% ของแรงงานในภาคบริการทั้งหมดโดยสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็น SMEs และกระจายอยู่ทั่วประเทศ อุตสาหกรรมนี้จึงมีความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการสนับสนุนธุรกิจบริการภาคส่วนอื่น นอกจากนี้ ธุรกิจก็ยังเผชิญปัจจัยท้าทายที่ต่อเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่รวดเร็วจนมี ผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค และการแข่งขันที่ทวีความเข้มข้นขึ้น ประกอบกับแนวโน้มต้นทุนการผลิต ที่มีค่าที่ขยับสูงขึ้นด้วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการ SME ที่มีสายป่านทางการเงินไม่ยาวนานธุรกิจร้านอาหารที่มีรายได้เพิ่มขึ้นในปี 2563 ได้แก่ การบริการอาหารสำหรับกิจการ ขนส่ง มีรายได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 476.27 การบริการด้านเครื่องดื่มบนแผงลอยและตลาด มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 199.45 การบริการด้านอาหารบนแผงลอยและตลาด มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.08 และการบริการด้านเครื่องดื่มโดยร้านเคลื่อนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.35 ซึ่งจะเห็นได้ว่าธุรกิจร้านอาหารที่ยังคงเติบโตในปี 2563 คือธุรกิจบริการอาหารสำหรับกิจการขนส่ง ธุรกิจร้านอาหารแบบเคลื่อนที่ และธุรกิจร้านอาหารในตลาด ผู้ประกอบการร้านอาหารประสบปัญหาการบริหารต้นทุน โดยเฉพาะวัตถุดิบของสดจากมาตรการ ล็อกดาวน์ ของรัฐบาลที่กะทันหันในส่วนต้นทุนแรงงานในกรณีที่สั่งปิดห้างสรรพสินค้า ผู้ประกอบการสามารถใช้สิทธิ เยียวยาจากมาตรการรัฐได้ แต่ในช่วงที่ไม่มีการสั่งล็อกดาวน์ธุรกิจไม่สามารถได้เงินเยียวยาจากรัฐบาลได้ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องแบกรับต้นทุนแรงงาน ตลอดจนต้นทุนที่ยังต้องมีการจ่ายอยู่ เช่น ค่าเช่า ภาษี ดอกเบี้ย ค่าน้ำค่าไฟ ซึ่งเมื่อพิจารณาภาพรวมของผลประกอบการของธุรกิจ ร้านอาหารในปี 2563 พบว่าธุรกิจร้านอาหารขาดทุนสุทธิ 7,198.97 ล้านบาท ขณะที่ในปี 2562 มีกำไรสุทธิ 1,406.02 ล้านบาท โดย ธุรกิจร้านอาหาร/ภัตตาคาร ขาดทุนสุทธิถึง 7,232.03 ล้านบาท (เจริญชัย เอกมาไพศาล และเสาวณี จันทะพงษ์, 2565) ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการดำเนินธุรกิจ มีการวางแผนการดำเนินงาน และพร้อมที่จะยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากผลการดำเนินงานของธุรกิจตนเอง (กฤษฎา เขียววัฒนสุข และศรากุล สุโคตรพรหมมี, 2559) ด้วยปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นเหตุผลหลักที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและทำการวิจัยในหัวข้อนี้ เพื่อจะได้แก้ปัญหาดังกล่าว

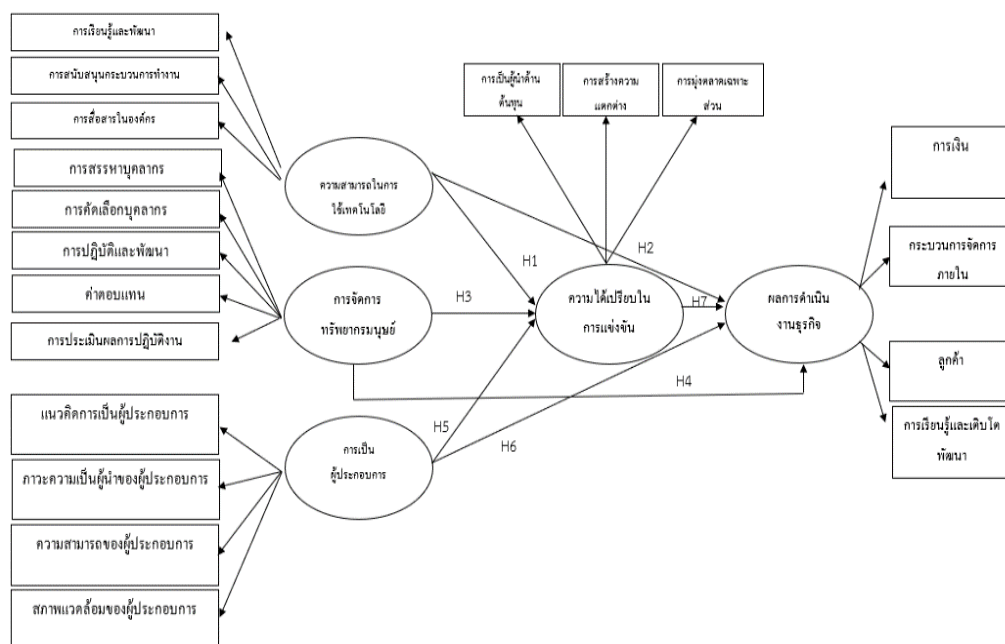
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานทางธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุของความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจของร้านอาหารในประเทศไทย

3. เพื่อสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงาน ธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครอบคลุมถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การเป็นผู้ประกอบการ ความได้เปรียบในการแข่งขัน ผลการดำเนินงานของธุรกิจ ดังได้กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาซึ่งเป็น ตัวแปรที่ใช้การกำหนดกรอบแนวคิด การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

แนวคิดของ สมาน รังสิโยภุชฎ (2544) ได้กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นตลอดจนนำความรู้ความสามารถนั้นไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ โดยมีคุณลักษณะดังนี้ 1) การพัฒนาประสิทธิภาพความคิดริเริ่มที่จะนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแข่งขัน 2) กำหนดขอบเขตเรื่องที่สนใจ สามารถวางแผนทำงานได้อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน 3) ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้และการดัดแปลงความรู้เดิมให้แตกต่างจากเดิม 4) นำเสนอความรู้เชิงธุรกิจ 5) ส่งเสริมบุคลากรในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและความพยายามมุ่งมั่นในการทำงาน แกะไขเฉพาะหน้าได้ (สุรมงคล นิมจิตต์, 2559)

สมมติฐานที่ 2 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า บุคลากรมีระดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดีมาก หากองค์กรมีการสนับสนุนให้เข้าฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมของประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมายของ องค์กร รวมถึงมีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และทันตามระยะเวลาที่กำหนด (Poopatanapong and Jearrajinda, 2020)

สมมติฐานที่ 3 การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

โดยมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นตัวกำกับ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นหน่วยงานทรัพยากรมนุษย์มีหน้าที่สำคัญที่จะต้องวางแผนบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรมีบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพ (ทิมมัวร์ นิพนธ์พิทยา, 2561) การมองหาความเป็นไปได้ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 4 การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

โดยมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการกำกับ ความสัมพันธ์ ของความสามารถทางด้านนวัตกรรมบริการ การพัฒนา บริการใหม่ การสร้างคุณค่าแก่ลูกค้า และความสามารถ ในการแข่งขันทางธุรกิจที่มีต่อผลการดำเนินงาน ขององค์กรอย่างยั่งยืนของธุรกิจ ตามที่ทฤษฎีฐานทรัพยากร อธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรภายในขององค์กรเป็นวิธีในการกำหนดกระบวนการและสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ทรัพยากรที่มีศักยภาพจึงเป็นแหล่งของความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Hunt & Morgan, 1995) ดังนั้นการที่มุ่งเน้นความสามารถทางด้าน นวัตกรรมบริการ การพัฒนาบริการใหม่การสร้างคุณค่า แก่ลูกค้า จึงถือว่าเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญของผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างยั่งยืนของธุรกิจในที่สุด

สมมติฐานที่ 5 การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ความได้เปรียบในการแข่งขันหมายถึงการสร้างคุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่งให้ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ต้องอาศัยกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และต้องคำนึงถึงต้นทุนที่ต่ำและการสร้างความแตกต่างของสินค้าหรือบริการที่เหนือกว่าคู่แข่งและการตอบสนองที่รวดเร็วงานวิจัยของ Wingworn (2015) ได้สนับสนุนว่าสิ่งที่สำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ภาวะผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการนำ นวัตกรรมเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

สมมติฐานที่ 6 การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การเป็นผู้ประกอบการส่งผลโดยตรงในทิศทางบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจบริการ ผลการดำเนินงานของธุรกิจถูกกำหนดโดยการตอบสนองของสภาพแวดล้อม (เช่น ตลาด) ต่อการกระทำของผู้ประกอบการ กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าธุรกิจจะดำเนินไปด้วยดีหากมีความต้องการสินค้าหรือบริการที่น่าเสนอโดยธุรกิจ ดังนั้นผลการดำเนินงานของธุรกิจจึงขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการ และการดำเนินการของทั้งคู่ภายใน (เช่น ปฏิภณของบุคลากรต่อการตัดสินใจที่แตกต่างกัน) และสภาพแวดล้อม (Rahaman, 2021)

สมมติฐานที่ 7 ความได้เปรียบในการแข่งขันมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจ

ความได้เปรียบในการแข่งขันหมายถึงการสร้างคุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่งให้ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ต้องอาศัยกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และต้องคำนึงถึงต้นทุนที่ต่ำและการสร้างความแตกต่างของสินค้าหรือบริการที่เหนือกว่าคู่แข่งและการตอบสนองที่รวดเร็วงานวิจัยของ บุญชนิด วิงวอน ธนกร น้อยทองเล็ก และมนตรี พิริยะกุล (2558) ได้สนับสนุนว่าสิ่งที่สำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ภาวะผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการนำ นวัตกรรมเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน(Multi-Stage-Sampling) โดยธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยแบ่งตัวอย่างตามกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จากนั้นทำการจัดสรรขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) เนื่องจากจำนวนของธุรกิจร้านอาหารในแต่ละกลุ่มไม่เท่ากันผู้วิจัยจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วน (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2549) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนี้ไปศึกษาแบบจำลองของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลประกอบการธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยซึ่งมีหลายวิธีที่ใช้พิจารณาในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่ม	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้ให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	8	0
2. ผู้ให้บริการด้านอาหารในภัตตาคารและร้านอาหารเคลื่อนที่	0	0
3. ผู้ให้บริการอาหารในภัตตาคารร้านอาหาร	17858	377
4. ผู้ให้บริการด้านอาหารบนแผงลอยและตลาด	51	1
5. ผู้ให้บริการด้านอาหารโดยร้านอาหารแบบเคลื่อนที่	56	1
6. ผู้ให้บริการด้านอาหารสำหรับขนส่ง	36	1
7. ผู้ให้บริการด้านการจัดเลี้ยงและบริการอาหารประเภทอื่นๆ	55	11
รวม	18,515	391

เครื่องมือในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของแบบสอบถาม ให้ประกอบด้วยข้อคำถามที่พิจารณาจากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความได้เปรียบในการแข่งขัน และผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยผู้ศึกษาสามารถพิจารณา ข้อคำถามออกเป็น 7 ส่วน ได้

ดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยด้านการเป็นผู้ประกอบการ ส่วนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ส่วนที่ 5 ข้อมูลปัจจัยด้านความได้เปรียบทางการแข่งขัน และ ส่วนที่ 6 ข้อมูลปัจจัยด้านผลการดำเนินงานธุรกิจ สำหรับการนำเข้าข้อมูลระหว่างส่วนที่ 2 ถึงส่วนที่ 6 มีจำนวนคำถามทั้งสิ้น 94 ข้อ ผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัดเป็นแบบ Likert Scale แบบแบ่งเป็น 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการส่งมอบร่างแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านในการประเมินค่าสถิติ ดัชนีความ สอดคล้องโดยคำนวณหาค่าดัชนีวัดความสอดคล้องรายข้อ (IOC) ได้เท่ากับ 0.980 และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย ได้เท่ากับ 0.872- 0.968 เพื่อใช้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและผลการดำเนินงานของธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากเจ้าของและผู้ประกอบการร้านอาหารในประเทศไทย ซึ่งใช้ระยะเวลาในการติดตามแบบสอบถามตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 391 คน แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงมาตรฐาน และแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modelling) โดยจากกรอบแนวคิด ในการวิจัยมีตัวแปรแฝง (Latent Variables) จำนวน 5 ตัวแปร และมีตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variables) จำนวน 17 ตัวแปร

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันร้านอาหารในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ระดับความได้เปรียบในการแข่งขันในการศึกษารังนี้ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ การเป็นผู้นำด้านต้นทุน (COST) การสร้างความแตกต่าง (DIFF) การตอบสนองอย่างรวดเร็ว (RESP) และการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (TARG) ทั้งภาพรวมและรายด้าน ภาพรวมระดับระดับความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการของธุรกิจร้านอาหารมีค่าเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าสูงที่สุดได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน (COST) มีค่าเท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาเป็นด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (RESP) มีค่าเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับมากที่สุดและต่ำที่สุดคือด้านการสร้างความแตกต่าง (DIFF) และการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (TARG) การสร้างความแตกต่าง (DIFF) มีค่าเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) และผลการดำเนินงานทางธุรกิจ(BUSINE)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ					
	b	bata	SE	t	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี(TECHN)						
KNOW	1.02	0.93	0.042	24.29	0.87	0.33
COMM	1.04	0.92	0.044	23.56	0.84	0.33
SUPP	0.88	0.85	0.044	19.94	0.72	0.13
ความเป็นผู้ประกอบการ (ENTRE)						
CONC	0.94	0.89	0.042	22.21	0.79	0.18
LEAD	0.94	0.89	0.042	22.45	0.79	0.18
ABIL	1.05	0.93	0.044	24.12	0.86	0.28
ENVI	1.04	0.89	0.046	22.48	0.79	0.18
การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (HUMAN)						
RECR	0.81	0.88	0.036	22.38	0.78	0.11
SELE	0.84	0.92	0.035	24.24	0.85	0.18
DEVE	0.88	0.95	0.034	25.77	0.91	0.29
COMP	0.94	0.92	0.039	24.27	0.85	0.15
PERF	0.95	0.93	0.039	24.53	0.86	0.16
0.20*TECHN + 0.21*ENTRE + 0.58*HUMAN, R ² = 0.91						
COST	0.95	0.92	-	-	0.85	0.15
DIFF	1.00	0.93	0.027	36.56	0.87	0.14

ตารางที่ 2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) และผลการดำเนินงานทางธุรกิจ(BUSINE)

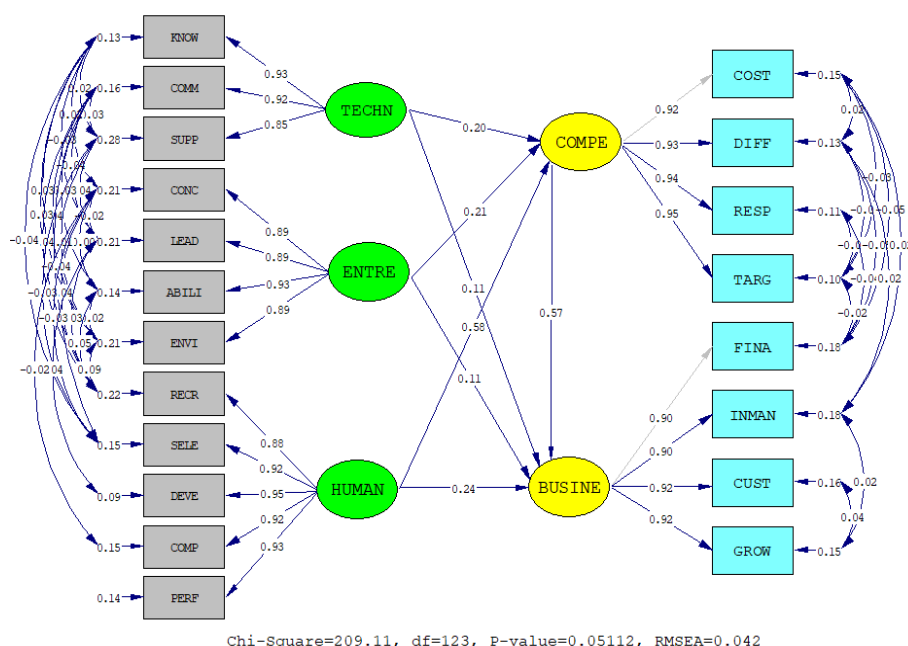
ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ					
	b	bata	SE	t	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
0.20*TECHN + 0.21*ENTRE + 0.58*HUMAN, R ² = 0.91						
RESP	1.07	0.94	0.030	35.12	0.89	0.22
TARG	1.04	0.95	0.032	32.48	0.90	0.27
BUSINE = 0.58*COMPE + 0.11*TECHN + 0.11*ENTRE + 0.24*HUMAN, R ² = 1.00						
FINA	1.01	0.90	-	-	0.82	0.11

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ					
	b	bata	SE	t	R ²	สัมประสิทธิ์คะแนน องค์ประกอบ
INMAN	0.92	0.90	0.031	29.40	0.82	-0.01
CUST	0.99	0.92	0.032	30.64	0.84	0.01
GROW	0.91	0.92	0.029	31.04	0.85	0.02
$\chi^2/df = 1.700$, CFI = 1.000, GFI = 0.950, AGFI = 0.910, RMSEA = 0.042, SRMR = 0.012						

วัตถุประสงค์ที่ 2 อิทธิพลของความได้เปรียบในการแข่งขันที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย ผลการศึกษาความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย พบว่า ตัวแปรนี้น้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้ความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) มากที่สุดคือการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน (TARG) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.95 และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้การวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) ร้อยละ 90.0 รองลงมาเป็นตัวแปรด้านการตอบสนองอย่างรวดเร็ว (RESP) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.94 และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้การวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) ร้อยละ 89.0 ส่วนตัวแปรมีน้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้การวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) น้อยที่สุดคือการเป็นผู้นำด้านต้นทุน (COST) โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.92 และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้การวัดความได้เปรียบในการแข่งขัน (COMPE) ร้อยละ 85.0

วัตถุประสงค์ที่ 3 แบบจำลองที่ได้จากผลการวิเคราะห์เชิงสำรวจและการสังเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อตัวแบบจำลองของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย Competitive Advantage and Business Performance of Thailand Restaurant Model และผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยแสดงในหัวข้อแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย โดยมีกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย 5 มิติดังนี้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การเป็นผู้ประกอบการ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความได้เปรียบในการแข่งขัน ผลการดำเนินงานทางธุรกิจ โดยได้ทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานของการศึกษาวิจัยดังนี้

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.20 ภาพรวมระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีค่าเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าสูงที่สุดได้แก่ ด้านการสนับสนุนกระบวนการทำงาน (SUPP) มีค่าเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการสื่อสารในองค์กร (COMM) มีค่าเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมากที่สุด และต่ำที่สุดคือด้านการเรียนรู้ (KNOW) มีค่าเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด ภาพรวมระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีด้านการเรียนรู้ของธุรกิจร้านอาหารฯ มีค่าเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทร พจน์พานิช, (2560) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการสร้างนวัตกรรมที่เป็นผลลัพธ์ของการเชื่อมโยงทรัพยากรมนุษย์ ทุนทางการเงิน และโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยและพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดระบบนิเวศ นวัตกรรมบนโครงการพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เป็นแนวทางในการนำพาประเทศหลุดออกจากกับดัก ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.11 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นตัวกำกับ จากการศึกษาพบว่า บุคลากรมีระดับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดีมาก หากองค์กรมีการสนับสนุนให้เข้าฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมของประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมายของ องค์กร รวมถึงมีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นและทันตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง (2558) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า 1) ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ด้าน ประกอบด้วย การบรรลุ วัตถุประสงค์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ประสิทธิภาพในการทำงาน และความพึงพอใจ ในการทำงาน

การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.58 ภาพรวมระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของผู้ประกอบการของธุรกิจร้านอาหารฯ มีค่าเท่ากับ 4.39 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าสูงที่สุด

ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน (COMP) และการประเมินการปฏิบัติงาน (PERF) มีค่าเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการคัดเลือกบุคลากร (SELE) มีค่าเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมากที่สุด และต่ำที่สุดคือด้านการสรรหาบุคลากร (RECR) มีค่าเท่ากับ 4.36 อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นตัวกำกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นหน่วยงานทรัพยากรมนุษย์มีหน้าที่สำคัญที่จะต้องวางแผนบุคลากรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัจฉรา เมฆสุวรรณ (2560) ที่วิจัยเรื่องความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อวัฒนธรรมองค์การ มากที่สุด รองลงมา คือ ภาวะผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อเครือข่ายธุรกิจ วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน ภาวะผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน และเครือข่ายธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.24 ภาพรวมระดับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านการสรรหาบุคลากร ของผู้ประกอบการของธุรกิจร้านอาหารมีค่าเท่ากับ 4.36 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรื่องที่มีค่าสูงที่สุดได้แก่ เรื่ององค์การมีระบบการสรรหาที่เป็นธรรมโดยพิจารณาจากคุณสมบัติที่ เหมาะสมกับตำแหน่งงานมีค่าเท่ากับ 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องระบบการสรรหาขององค์กรทำให้ดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถ สูงเข้ามาปฏิบัติงานมีค่าเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมากที่สุด และต่ำที่สุดคือเรื่ององค์การมีการกำหนดเกณฑ์ในการสรรหาที่ชัดเจนเช่น ลักษณะงาน หรือตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของงานนั้นอย่างละเอียด มีค่าเท่ากับ 4.07 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภิญญาพัชญ์ นาคภิบาล (2562) เรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธุรกิจโรงแรมรีสอร์ท พบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการให้รางวัลทรัพยากรมนุษย์ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการธ ารรักษาและป้องกันทรัพยากรมนุษย์ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.11 ภาพรวมระดับการเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจร้านอาหาร มีค่าเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าสูงที่สุดได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการ(ENVI) มีค่าเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาเป็นด้านแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการ (CONC) มีค่าเท่ากับ 4.42 อยู่ในระดับมากที่สุด และต่ำที่สุดคือด้านความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (ABIL) มีค่าเท่ากับ 4.24 ซึ่งสอดคล้องกับ Kraus and Lind (2010) พบว่าองค์กรที่มีสมรรถนะของผู้บริหารระดับสูงที่ดี ผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่จะพิจารณาและจัดการสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานของพวกเขาเพื่อหาโอกาสใหม่ ๆ และตำแหน่งทางการแข่งขันของผู้ประกอบการซึ่งส่งผลดีต่อผลการดำเนินงาน

การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.21 ความได้เปรียบในการแข่งขันหมายถึงการสร้างคุณค่าที่เหนือกว่าคู่แข่งให้ลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ต้องอาศัยกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และต้องคำนึงถึงต้นทุนที่ต่ำและการสร้างความแตกต่างของสินค้าหรือบริการที่เหนือกว่าคู่แข่ง และการตอบสนองที่รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยศิกร อโนริย์ (2564) ที่มีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านการสร้าง ความแตกต่าง ด้านการตอบสนองเร็ว และด้านการมุ่งตลาดเฉพาะส่วน ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรีที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ความได้เปรียบในการแข่งขันมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีน้ำหนักอิทธิพล 0.58 ความรับผิดชอบทางด้านศักยภาพการดำเนินธุรกิจ ด้านการยอมรับในคุณค่าของผู้อื่น ด้านการมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารระหว่างสังคม และการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันจะเป็นแนวทางปรับแผนการพัฒนาพฤติกรรมแก่ทุกระดับในองค์กรขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ทำให้ผลดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธีรนนท์ บุญอยู่ และ วิษณุ ปัญญาประสิทธิ์ (2562) เรื่องอิทธิพลของความได้เปรียบทางการแข่งขันในฐานะตัวแปรต้นกลางที่เชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะหลักขององค์กรสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างไทย พบว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงานขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านสามารถตอบสนองลูกค้าและให้บริการได้อย่างรวดเร็ว

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยจะได้ข้อค้นพบทางวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทย โดยผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความได้เปรียบในการแข่งขัน ผลการดำเนินงานของธุรกิจร้านอาหารแต่ละราย ส่วนบุคคลซึ่งสามารถที่จะนำไปพัฒนาและต่อยอดในเชิงวิชาการเพื่อการศึกษา และเป็นแนวทางในการปฏิบัติ บริหารธุรกิจ บริหารกิจการให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และกล้าลองแนวคิดใหม่ ๆ โดยใช้ความสามารถทางเทคโนโลยี ซึ่งจะเพิ่มความสามารถของผลการดำเนินงานของธุรกิจ ใช้การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจผ่านการเน้นที่ผลการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และ มีการระบุแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อนำไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ การบริหารจัดการธุรกิจร้านอาหารหลังสถานการณ์โควิดทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัว โดยมีตัวแปรที่สอดคล้อง อาทิ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การเป็นผู้ประกอบการ และผลการดำเนินงานทางธุรกิจ ปัจจุบันองค์ธุรกิจร้านอาหารยังคงมีความท้าทายในเรื่อง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการทำงานและการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาความได้เปรียบในการแข่งขัน และผลการดำเนินงานของธุรกิจสามารถสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผลการวิจัยจะได้ข้อค้นพบทางวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยได้แก่ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การเป็นผู้ประกอบการ โดยผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความได้เปรียบในการแข่งขัน และผลการดำเนินงานทางธุรกิจ ซึ่งงานวิจัยในอดีตมีการศึกษาเรื่องของปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจร้านอาหารประสบความสำเร็จ แต่หลังจากสถานการณ์โควิด งานวิจัยที่ศึกษา ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและการดำเนินงานธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยยังไม่มากนัก การศึกษายังสามารถทราบถึงความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลในทางอ้อม โดยพบว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การเป็นผู้ประกอบการ ส่งผ่านการความได้เปรียบในการแข่งขันส่งผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ และยังพบว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันสูง ในขณะที่การจัดการทรัพยากรมนุษย์ส่งผลต่อผลการดำเนินงานในระดับต่ำ จึงควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของผลการดำเนินงานทางธุรกิจ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สนับสนุนการทำงาน หรือระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Meeting) สนับสนุนในการสื่อสารระหว่างบุคลากรในทีม และใช้ระบบเก็บข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Drive) ระบบสารบัญอิเล็กทรอนิกส์ (E-Document และเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเก็บรักษาข้อมูล

2. การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจ ทั้งในด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ ด้านความไว้วางใจ ซึ่งการทำงานร่วมกัน โดยการร่วมมือกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกระตุ้นให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ส่งประสิทธิผลทางด้านการเงิน และความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการตัดสินใจของผู้อื่นที่มีต่อผลประโยชน์ขององค์การมากกว่าส่วนบุคคล และไว้วางใจในพฤติกรรมที่มีต่อการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมาย

3. การเป็นผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน และผลการดำเนินงานทางธุรกิจ ทั้งด้านการรวมอำนาจ และด้านความมีระเบียบแบบแผน เนื่องจากเป็นเรื่องการตัดสินใจของผู้บริหาร

และเป็นไปตามระดับการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ทั้งในเรื่องกฎเกณฑ์ กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ทุกคนในองค์กรต้องปฏิบัติตาม

ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าว สามารถที่จะนำไปพัฒนา และต่อยอดในเชิงวิชาการเพื่อศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงวิชาการ การบริหารจัดการธุรกิจร้านอาหารในสภาพการณ์ปัจจุบันเพื่อกระตุ้นประสิทธิภาพของธุรกิจให้เพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและการดำเนินงาน ธุรกิจร้านอาหารในประเทศไทยที่สำคัญ คือ ความได้เปรียบในการแข่งขันสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยควรให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานทางธุรกิจ สำหรับประเด็นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบและการวิเคราะห์การแข่งขันของธุรกิจ และความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการร้านอาหารออนไลน์ ในประเทศไทยจากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา เขียววัฒนสุข และ ศรากุล สุโคตรพรหมมี. (2559). การวิเคราะห์เพื่อจำแนกกลุ่มลูกค้าผู้ใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำโดยใช้ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ (7Ps). *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหา นคร*, 13(1), 92-109.
- เจริญชัย เอกมาไพศาล & เสาวณี จันทะพงษ์. (2565). ความยืดหยุ่นในการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารภายใต้ภาวะวิกฤตการณ์โควิด-19. *วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 45(174), 53-78.
- ทัมมพร นิพนธ์พิทยา. (2561). ความสำคัญของการวิจัยทรัพยากรมนุษย์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 1(2), 121-136.
- ธัญนันท์ บุญอยู่ และ วิษณุ ปัญญาประสิทธิ์. (2562). อิทธิพลของความได้เปรียบทางการแข่งขันในฐานะตัวแปรคั่นกลางที่เชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะหลักขององค์การสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 3(2), 81-90.
- บุญชนิด วิงวอน ธนกร น้อยทองเล็ก และมนตรี พิริยะกุล. (2558). อิทธิพลนวัตกรรม ธรรมนุญครอบครัวยุคใหม่ เครือข่ายธุรกิจ ในฐานะปัจจัยเชื่อมโยงระหว่างภาวะผู้ประกอบการและผลการดำเนินงานของธุรกิจครอบครัว. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 20(1), 46-61.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2549). *สถิติวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่9). นนทบุรี: โรงพิมพ์พีเอส. พรินท์.
- ภัทร พจน์พานิช. (2560). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ภิญญาพัชญ์ นาคภิบาล. (2562). การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธุรกิจโรงแรมรีสอร์ท. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 5(1), 1-12.

- ยศวกร โอนริย. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง. (2558). ประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(3), 1051-1062.
- สมาน รังสิโยภักดิ์. (2544). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ : สวัสดิการ สำนักงาน ก.พ.
- สุรมงคล นิมจิตต์. (2559). การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์กับการเป็นองค์กรศักยภาพสูง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 1-13.
- อัจฉรา เมฆสุวรรณ. (2560). ความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 12(ฉบับพิเศษ), 13-26.
- Hunt, S. D. & Morgan, R. (1995). The Comparative Advantage Theory of Competition. *Journal of Marketing*, 59(2): 1-15.
- Kraus, K. and Lind, J. (2010) The Impact of the Corporate Balanced Scorecard on Corporate control—A Research Note. *Management Accounting Research*, 21, 265-277.
- Poapatanapong, K., & Jearrajinda, N. (2020). The impact of technology development on employee performance. *Rajapark Journal*, 14(34), 86-100.
- Rahaman, M. A. (2021). The Effect of Entrepreneurial Orientation, Market Orientation and Gender on Business Performance_ An Empirical Study of SMEs in Bangladesh. *The Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 8(6), 741-746
- Wingwon, B. (2015). The mediating effect of innovation, family constitution, business networking on entrepreneurship and family business performance. *Journal of the Association of Researchers*, 20(1), 46-61.